

Η μισο-κατασκευασμένη λιμνοδεξαμενή στο Οροπέδιο του Ομαλού είναι ένα έργο τεραστίων διαστάσεων που έχει ήδη αλλοιώσει το τοπίο. Όπως είχαμε αναφέρει σε προηγούμενο δημοσίευμα θα είναι περίπου όσο 40-50 γήπεδα ποδοσφαίρου! Το ΥΠΕΚΑ έχει λάβει έντονες αναφορές από την Οικολογική Πρωτοβουλία Χανίων και από ευαισθητοποιημένους πολίτες, γνωμοδοτήσεις επιστημόνων της Δασικής Υπηρεσίας, και εκθέσεις ερευνητών του ΕΛΚΕΘΕ. Οι συντάκτες της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΕΜΠ) της περιοχής NATURA των Λευκών Ορέων εκφράζουν την αμφισβήτησή και την ανησυχία τους για το έργο αυτό. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι η ΕΜΠ βρίσκεται στο στάδιο του τελικού ελέγχου για να γίνει προεδρικό διάταγμα και τελικά Νόμος του Κράτους. Ακόμη πρέπει να αναφέρουμε ότι πριν από ένα χρόνο περίπου έγινε καταγγελία (δεν γνωρίζουμε από ποιόν, άτομο ή φορέα) για το θέμα της λιμνοδεξαμενής αυτής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε ερώτημα στο ΥΠΕΚΑ και το τελευταίο έθεσε το ερώτημα στην Δασική Υπηρεσία Χανίων από την οποία πήρε απάντηση – καταπέλτη για την σκοπιμότητα και για τις πιθανές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την κατασκευή και λειτουργία του έργου. Σ' αυτά προστέθηκε και η απόφαση του Φορέα Διαχείρισης Λευκών Ορέων, του οποίου σκοπός είναι η εφαρμογή της ΕΜΠ, να ζητήσει την αναστολή του έργου και τον επανασχεδιασμό του, με βάση την συμβατότητα με τα προβλεπόμενα στην ΕΠΜ και την αποφυγή ακριβώς προβλημάτων μελλοντικών καταγγελιών. Η Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ, αφού μελέτησε λεπτομερώς το θέμα, και ενδεχομένως εξέτασε και την πιθανότητα επιβολής προστίμου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εξέδωσε κοινή απόφαση Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με την οποία ανακλήθηκε η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων της κατασκευής του έργου. Ο σκοπός της απόφασης είναι για να

εξετασθεί η δυνατότητα επανασχεδιασμού του έργου στο πλαίσιο της συμβατότητας του με την ΕΠΜ, όσον αφορά στην θέση και στην σκοπιμότητα του μεγέθους του και επί πλέον για να τεκμηριωθούν οι επιπτώσεις από την κατασκευή και λειτουργία του έργου στον οικότοπο προτεραιότητας, το μεσογειακό εποχιακό τέλμα και στο είδος προτεραιότητας, την αμπελιτσιά

Τα μέλη της Οικολογικής Πρωτοβουλίας Χανίων, πολλοί πολίτες αυτού του Νομού αλλά και της Κρήτης και της Ελλάδας και του εξωτερικού, αφού ολόκληρη η περιοχή των Λευκών Ορέων είναι σημείο αναφοράς σε όλο τον κόσμο τόσο για την βιοποικιλότητα όσο και για τον τουρισμό, είδαμε με ικανοποίηση και ανακούφιση την τελευταία κοινή υπουργική απόφαση. Πρέπει να αναφέρουμε επίσης την μεγάλη ικανοποίηση για την στάση επιστημόνων της Δασικής Υπηρεσίας Χανίων και του Φορέα Διαχείρισης Λευκών Ορέων, οι οποίοι έκαναν απλώς την δουλειά τους, προωθώντας το προφανές για την προστασία του περιβάλλοντος, την νομιμότητα και την συμβατή με το περιβάλλον ανάπτυξη του τόπου.

Σήμερα, έχει δαπανηθεί ήδη 1 εκατομμύριο για τις χωματουργικές εργασίες του έργου, η αποψίλωση έχει επεκταθεί σε πολύ μεγάλη έκταση αλλά ευτυχώς δεν πρόλαβε να ξεκινήσει το πιο επιβαρυντικό κομμάτι του έργου. Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου που συνέταξαν συνεργάτες του ΟΑΔΥΚ το 2005, παρέχει σημαντικές πληροφορίες για την σκοπιμότητα του έργου αφού σε πολλά σημεία αναφέρεται η «άνετη χρήση νερού προκειμένου να δημιουργηθούν πολλές νέες ξενοδοχειακές μονάδες υψηλών απαιτήσεων για την σχεδιαζόμενη μεγάλη τουριστική ανάπτυξη», 250.000 κ.μ.. Κυρίαρχα, βέβαια και επισήμως η σκοπιμότητα του έργου είναι η άρδευση 3.000 στρεμμάτων του οροπεδίου, με 500.000 κ.μ., ενώ η ίδια μελέτη υπολογίζει ότι κτηνοτροφία χρειάζεται 15.000 κ.μ. Για την σκοπιμότητα αλλά και την δυνατότητα εντατικής γεωργίας έχουν γίνει αναφορές σε προηγούμενα δημοσιεύματα της Οικολογικής Πρωτοβουλίας (ΧΝ 05.06.2009, 12.11.2010) και άλλων συνεργατών των Χ.Ν.. Η ΜΠΕ του ΟΑΔΥΚ είναι, πραγματικά, ελλιπέστατη σε πληροφορίες για τον οικότοπο προτεραιότητας, για εναλλακτικές λύσεις, για εκτίμηση επιπτώσεων, για αλλαγές χρήσεων γης, για την προσέλκυση και εισαγωγή ξενικών ειδών, για την αλλαγή του τοπίου. Είναι πραγματικά απορίας άξιο πως προτάθηκαν περιβαλλοντικοί όροι από την διεύθυνση περιβάλλοντος της Νομαρχίας Χανίων (2006) και πως αυτοί οι όροι έγιναν αποδεκτοί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος το 2006. Είναι, βέβαια, γεγονός ότι τα δεδομένα άλλαξαν την τελευταία πενταετία προς την κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος και την εναρμόνιση με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Τελειώνοντας, σημειώνουμε ότι κανένας από τους φορείς και τα άτομα που εκφράσαμε την αντίθεσή μας στο συγκεκριμένο έργο δεν αμφισβητεί την αναγκαιότητα για ταμίευση νερού για ύδρευση και πότισμα ζώων. Όσο αφορά στην άρδευση θα πρέπει να δοθεί σημασία στην διατήρηση των ξερικών ποικιλιών που πάντα χρησιμοποιούνται στο οροπέδιο του Ομαλού

και που είναι προσαρμοσμένες στις αντίξοες κλιματικές συνθήκες του οροπεδίου. Μάλιστα η Διεύθυνση Δασών Χανίων με έγγραφό της από 2007 έχει προτείνει εναλλακτικά δύο αρκετά μικρότερες δεξαμενές για τις πραγματικές ανάγκες της περιοχής. Ελπίζουμε τις επόμενες μέρες στις επόμενες συσκέψεις των νέων περιφερειακών και δημοτικών αρχόντων να μην επικρατήσει η λογική του «πως θα απορροφήσουμε γρήγορα τα περισσότερα κονδύλια» αλλά να επικρατήσει η λογική της αγάπης για το φυσικό περιβάλλον, για την ιστορία και την παράδοση του τόπου μας, όσον αφορά στην κτηνοτροφική, αγροτική και οικιστική ανάπτυξη.

Για την Οικολογική Πρωτοβουλία Χανίων

Δρ. Μέλπω Σκουλά, Βιολόγος – Βοτανικός και Λακκιώτισσα

(Το κείμενο δημοσιεύθηκε στα Χανιώτικα Νέα, ως επιστολή).